

Tiedoksi Voluntary Local Review -raportti YK:n kestävän kehityksen tavoitteiden toteutuminen Vantaalla 2021

VD/6099/00.01.04.02/2021

RV/EL/IL/AH

Vantaan kaupunginhallitus hyväksyi 6.4.2020 kokouksessaan (9 §) Vantaan VLR-raportin julkaisun osana vastuullisuuden strategiateeman tavoitteita ja mittareita.

Kestävä kehitys on määritelty ensimmäisen kerran YK:n Brundtlandin komission raportissa Our Common Future vuonna 1987. Raportissa kestävä kehitys tarkoittaa kehitystä, joka tyydyttää nykyhetken tarpeet viemättä tulevilta sukupolvilta mahdollisuutta tyydyttää omat tarpeensa. Kestävä kehitys pitää sisällään ekologisen, sosiaalisen ja taloudellisen kestävyden. Kuntien perustehtävään, kuntalain (§ 1) nojalla, kuuluu kestävän kehityksen edistäminen ja monet kunnan perustehtävät tekevät sitä luonnostaan. Myös Vantaan valtuustokauden 2018–2021 strategiassa kestävä kehitys on merkittävässä osassa vastuullisuuden arvona. Kaupungin strategiassa vastuullisuus on määritelty hyvän elämän turvaamisena nykyisille ja tuleville sukupolville. Valmistelussa ja päätöksenteossa huomioidaan ekologiset, sosiaaliset ja taloudelliset näkökulmat.

Vuonna 2015 YK:ssa sovittiin globaalista kestävän kehityksen Agenda 2030 toimintaohjelmasta, joka pitää sisällään 17 kestävän kehityksen tavoitetta sekä yhteensä 169 alatavoitetta. Maailman valtiot ovat sen jälkeen raportoineet tavoitteiden toimeenpanosta vapaaehtoisin maaraporttein (Voluntary National Review, VNR), Suomi ensimmäisten joukossa vuonna 2016 ja 2020. Kuitenkin 2/3 kestävän kehityksen tavoitteiden toteutumisesta on paikallisella tasolla, eli kunnissa ja kaupungeissa, tehtävän työn vastuulla. Niinpä vuonna 2018 New York julkaisi ensimmäisenä kaupunkina maailmassa oman vapaaehtoisen paikallisen tason seurantaraporttinsa (Voluntary Local Review, VLR) ja haastoi samalla muut kaupungit mukaan. Suomessa Helsinki (2019 ja 2021), Espoo (2020) ja Turku (2020) ovat julkaisseet omat VLR-raporttinsa.

Vantaalla tehdään paljon työtä kestävän kehityksen edistämiseksi, ja koettiin tärkeäksi arvioida strategiakauden lopussa, missä olemme onnistuneet ja missä ehkä emme. VLR-raportin tarkoituksena on kartoittaa kuluneen valtuustokauden strategian ja kestävän kehityksen tavoitteiden yhteydet, joiden pohjalta voidaan antaa suosituksia ja tehdä suunnitelmia tulevaisuutta varten sekä jakaa hyviä käytäntöjä. Raportti antaa hyvät edellytykset kestävän kehityksen suunnitelmallisen työn kehittämiseen Vantaalla. Raportissa on tarkasteltu kaupungin toimintaa jokaisen 17 YK:n kestävän kehityksen tavoitteen ja soveltuvien alatavoitteiden näkökulmasta. Jokaiselle tavoitteelle on etsitty mahdollisimman hyvin tavoitteen tilaa Vantaalla kuvaavat indikaattorit sekä toimenpiteet, jotka esitellään raportissa. Työtä on valvonut vastuullisuuden strategiateeman johtoryhmä, ja sen on toteuttanut 9-henkinen VLR-työryhmä, jossa on ollut edustus kaupungin jokaiselta toimialalta.

Raportti pitää sisällään kaupunginjohtajan terveiset, raportin tiivistelmän sekä johdannon, Vantaa kaupunkina -osion, jossa esitellään kaupungin perustietoja, osion, jossa kerrotaan, miten raportti on toteutettu, kestävän kehityksen tavoitteiden toimeenpano -osion sekä johtopäätökset. Jokainen kestävän kehityksen 17 tavoitteesta käsitellään erikseen omana kappaleenaan. Kappaleissa esitellään kyseistä kestävän kehityksen tavoitteen toimeenpanoa sekä toimeenpanoa kuvaavia indikaattoreita. Tavoitteiden toimeenpanoon liittyviä aiheita on yhteensä raportissa 36 ja indikaattoreita 59 kappaletta.

Raportissa verrataan valtuustokauden 2018–2021 strategian ja sen ohjelmien yhteyksiä kestävän kehityksen tavoitteiden alatavoitteisiin. Niissä korostuvat tavoite 8, ihmisarvoista työtä ja talouskasvua, tavoite 11, kestävät kaupungit ja yhteisöt sekä tavoite 10, eriarvoisuuden vähentäminen. Sen sijaan tavoitteet 6 puhdas vesi ja sanitaatio sekä 14 vedenalainen elämä jäävät kokonaan ilman mainintoja ja tavoitteet 1 ei köyhyyttä, 2 ei nälkää, 5 sukupuolten tasa-arvo, 7 puhdasta ja edullista energiaa, 9 kestää teollisuutta, innovaatioita ja infrastruktuureja ja 15 maanpäällinen elämä mainitaan kukin vain muutaman kerran.

Kuntien perustehtävä on edistää kuntalaisten hyvinvointia. Juuri siihen pyrkivät myös kestävän kehityksen tavoitteet. Julkinen hallinto voi esimerkiksi, valinnoillaan ja päätöksillään vaikuttaa merkittävästi tähän kehitykseen. Vantaalla tehdään valtavasti toimia kestävän kehityksen arvojen mukaisesti, parannettavaakin kuitenkin on. Raportin johtopäätöksiä ehdotetaan, että kestävän kehityksen tavoitteet sidottaisiin osaksi kaupungin strategiaa sekä talouden suunnittelua, jotta voitaisiin varmistua siitä, että tavoitteita toimeenpannaan eikä Agenda 2030 -hengen mukaisesti ketään jätetä jälkeen. Kestävän kehityksen tavoitteiden toteutuminen (Vantaalla vastuullisuus) edellyttää sitoutunutta pitkän aikavälin strategista suunnittelua, johtamista ja siihen kohdennettuja resursseja. Kestävän kehityksen raportoinnin kehityskohteiksi tunnistettiin tarve kaupungin kestävän kehityksen mukaisen toiminnan yksityiskohtaisemmalle tarkastelulle, uusien indikaattoreiden kehittämiselle sekä raportointimuodon uudistamiselle.

Kaupungin johtoryhmä on 7.6.2021 kokouksessaan hyväksynyt raportin sekä linjannut, että raportointi toteutetaan jatkossa joka toinen vuosi. Raportti annetaan tiedoksi kaupunginhallitukselle 15.6.2021.

Kaupunginhallitus 15.6.2021 § 19

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään merkitä tiedoksi Voluntary Local Review -raportti: YK:n kestävän kehityksen tavoitteiden toteutuminen Vantaalla 2021.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Tarkastettiin ja hyväksyttiin pöytäkirja tämän pykälän osalta heti kokouksessa.

Liitteet:

- VRL-raportin indikaattorit
- YK:n kestävän kehityksen tavoitteiden toteutuminen Vantaalla 2021 -raportti

Täytäntöönpano: Lakiasiat ja päätösvalmistelu

Muutoksenhakuohje: 3.1 Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:

asiantuntija Eevi Laukkonen, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

asukaspalvelujohtaja Iiris Lehtonen, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi